Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
JEAN RICHARD DE LA TOUR
prednesené 21. marca 2024 [1]

Spojené veci C-498/22 až C-500/22

Novo Banco SA – Sucursal en España,
Banco de Portugal,
Fundo de Resolução
proti
C. F. O. (C-498/22)
J. M. F. T.,
M. H. D. S. (C-499/22) a
Proyectos, Obras y Servicios de Badajoz SL (C-500/22)

[návrhy na začatie prejudiciálneho konania, ktoré podal Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Reorganizácia a likvidácia úverových inštitúcií – Smernica 2001/24/ES – Články 3 a 6 – Prevod práv, aktív alebo záväzkov na preklenovaciu inštitúciu – Opätovné prevedenie na úverovú inštitúciu, ktorá je predmetom reorganizačného opatrenia – *Lex concursus* – Účinok reorganizačného opatrenia v iných členských štátoch – Vzájomné uznávanie – Účinok porušenia povinnosti zverejniť reorganizačné opatrenie – Charta základných práv Európskej únie – Články 17, 21, 38 a 47 – Právo vlastniť majetok – Účinná súdna ochrana – Ochrana spotrebiteľa – Zásady právnej istoty, ochrany legitímnej dôvery a rovnosti a zákaz akejkoľvek diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti – Smernica 93/13/EHS – Nekalé podmienky“

I. Úvod

1. Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 3 ods. 2 a článku 6 smernice 2001/24/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 4. apríla 2001 o reorganizácii a likvidácii úverových inštitúcií [2], ako aj článku 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách [3] v spojení s článkami 17, 21, 38 a 47 Charty základných práv Európskej únie [4], ako aj zásadami právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery.

[1] Jazyk prednesu: francúzština.

[2] Ú. v. ES L 125, 2001, s. 15; Mim. vyd. 06/004, s. 15.

[3] Ú. v. ES L 95, 1993, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288.

[4] Ďalej len „Charta“.

2. Tieto návrhy boli prednesené v rámci sporov medzi Novo Banco SA – Sucursal en España (ďalej len „Novo Banco Španielsko“), s podporou Banco de Portugal (Centrálna banka Portugalska) a Fundo de Resolução (Fond na riešenie krízových situácií, Portugalsko) a viacerými klientmi Novo Banco Španielsko, ktorá je právnym nástupcom Banco Espírito Santo SA – Sucursal en España (ďalej len „BES Španielsko“), ktorá bola pobočkou portugalskej úverovej inštitúcie Banco Espírito Santo SA (ďalej len „BES“), ktorej právnym nástupcom je Novo Banco SA v nadväznosti na reorganizačné opatrenia prijaté Banco de Portugal. Tieto návrhy sa týkajú vplyvu týchto reorganizačných opatrení na rôzne zmluvy o finančných produktoch a službách.

3. Po prvé Súdnemu dvoru navrhnem, aby rozhodol, že neuverejnenie podľa článku 6 smernice 2001/24, ktorého cieľom je umožniť tretím osobám podať opravný prostriedok proti reorganizačnému opatreniu v domovskom členskom štáte, nemá vplyv na účinky vzájomného uznávania tohto opatrenia v hostiteľských členských štátoch. Po druhé navrhnem, aby Súdny dvor rozhodol, že jednotlivci sa nemôžu dovolávať legitímnej dôvery voči preklenovacej banke zriadenej v rámci reorganizačného opatrenia. Po tretie navrhnem, aby Súdny dvor rozhodol, že nároky na náhradu škody súvisiace so zmluvou možno ponechať ako súčasť pasív banky, ktorá je predmetom reorganizačného opatrenia, a to založením preklenovacej banky, na ktorú sa prevádzajú len určité aktíva a pasíva.

II. Právny rámec

A. Právo Únie

1. Smernica 93/13

4. Článok 6 ods. 1 smernice 93/13 uvádza:

„Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“

2. Smernica 2001/24/EHS

5. Odôvodnenia 4, 6, 7, 11, 12 a 16 smernice 2001/24 uvádzajú:

„(4) Bolo by osobitne nežiaduce zrieknuť sa tejto jednoty medzi inštitúciou a jej pobočkami v situácii, keď je potrebné prijať reorganizačné opatrenia alebo začať likvidáciu.

…

(6) Správne alebo súdne orgány domovského členského štátu musia mať výhradnú právomoc rozhodovať o reorganizačných opatreniach ustanovených v zákonoch toho členského štátu a o postupoch platných v ňom a právomoc vykonať ich. Z dôvodu náročnosti harmonizácie zákonov a postupov členských štátov je potrebné zaviesť v členských štátoch vzájomné uznávanie nimi prijatých opatrení na obnovenie prosperity úverových inštitúcií, na činnosť ktorých dali oprávnenie.

(7) Je dôležité zaručiť, aby reorganizačné opatrenia prijaté správnymi alebo súdnymi orgánmi domovského členského štátu a opatrenia prijaté osobami alebo inštitúciami menovanými týmito orgánmi na výkon týchto reorganizačných opatrení,… boli platné vo všetkých členských štátoch.

…

(11) Je potrebné informovať tretie osoby o zavedení reorganizačných opatrení v členských štátoch, v ktorých sa nachádzajú pobočky, ak by tieto opatrenia mohli prekážať uplatneniu niektorých ich práv.

(12) Princíp rovnakého prístupu vo vzťahu k veriteľom, čo sa týka ich možností, ktoré majú na prijatie opatrení [podanie opravných prostriedkov – *neoficiálny preklad*], vyžaduje, aby správne alebo súdne orgány domovského členského štátu prijali také opatrenia, aké sú potrebné, aby veritelia v domovskom členskom štáte boli schopní uplatniť svoje práva uskutočniť potrebné opatrenia [podať opravný prostriedok – *neoficiálny preklad*] v stanovenej lehote.

…

(16) Rovnaký prístup k veriteľom vyžaduje, aby úverová inštitúcia bola zlikvidovaná podľa princípov jednoty a univerzálnosti, čo vyžaduje, aby správne alebo súdne orgány domovského členského štátu mali výhradnú jurisdikciu, aby ich rozhodnutia boli uznávané a aby bez akejkoľvek formálnosti bolo možné dosiahnuť vo všetkých ostatných členských štátoch účinky im priradené v zákonoch domovského štátu, s výnimkou ak táto smernica ustanovuje inak.“

6. Článok 1 ods. 1 tej istej smernice stanovuje:

„Táto smernica sa vzťahuje na úverové inštitúcie a ich pobočky zriadené v iných členských štátoch ako v štátoch, v ktorých sa nachádza ich sídlo definované v bodoch 1 a 3 článku 1 smernice 2000/12/ES[5], pokiaľ v ustanoveniach o podmienkach a výnimkách článku 2 ods. 3 uvedenej smernice nie je uvedené inak.“

7. V súlade s článkom 2 siedmou zarážkou smernice 2001/24 „reorganizačné opatrenia“ sú „opatrenia, ktoré sú určené na zachovanie alebo obnovenie finančnej situácie úverovej inštitúcie, alebo ktoré by mohli mať vplyv na predtým jestvujúce práva tretích osôb vrátane opatrení spojených s možnosťou zastavenia platieb, zastavenia donucovacích opatrení alebo zníženia pohľadávok“.

8. Časť II tejto smernice s názvom „Reorganizačné opatrenia“ obsahuje články 3 až 8.

9. Článok 3 tejto smernice s názvom „Prijatie reorganizačných opatrení – príslušné právo“ uvádza:

„1. Správne alebo súdne orgány domovského členského štátu sú oprávnené samostatne rozhodnúť o vykonaní jedného alebo viacerých reorganizačných opatrení v úverovej inštitúcii vrátane pobočiek zriadených v iných členských štátoch.

[5] Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 20. marca 2000 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (Ú. v. ES L 126, 2000, s. 1; Mim. vyd. 06/003, s. 272).

2. Reorganizačné opatrenia sa uplatňujú v súlade so zákonmi, inými právnymi predpismi a postupmi platnými v domovskom členskom štáte, ak nie je v tejto smernici ustanovené inak.

Tieto opatrenia sú plnej účinné v súlade s právnymi predpismi tohto členského štátu v [celej Európskej únii] bez akýchkoľvek ďalších formálnych požiadaviek aj vo vzťahu k tretím osobám v iných členských štátoch, aj keď predpisy hostiteľského členského štátu vzťahujúce sa na ne neustanovujú takéto opatrenia, alebo ich realizáciu viažu na podmienky, ktoré nie sú splnené.

Reorganizačné opatrenia sú platné v [celej Únii], keď nadobudnú účinnosť v členskom štáte, v ktorom boli prijaté.“

10. Článok 6 smernice 2001/24 s názvom „Uverejňovanie“ znie takto:

„1. Ak by vykonaním reorganizačných opatrení, o prijatí ktorých sa rozhodlo podľa článku 3 ods. 1 a 2, mohli byť dotknuté práva tretích osôb v hostiteľskom štáte a ak v domovskom členskom štáte možno podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu nariaďujúcemu opatrenie, správne alebo súdne orgány domovského členského štátu, správca alebo iná osoba na to oprávnená v domovskom členskom štáte uverejní výťah z tohto rozhodnutia v *Úradnom vestníku [Európskej únie*[6]] a najmenej v dvoch národných novinách v každom hostiteľskom členskom štáte, najmä na účel uľahčiť uplatnenie práva na opravný prostriedok vo vhodnej lehote.

2. Výňatok z rozhodnutia ustanovený v odseku 1 sa postúpi čo najskôr najvhodnejšou cestou Úradu pre vydávanie úradných publikácií [Európskej únie] a dvom národným novinám v každom hostiteľskom členskom štáte.

…

4. Výťah z rozhodnutia určený na uverejnenie musí obsahovať v úradnom jazyku alebo jazykoch príslušného členského štátu najmä účel a právny základ prijatého rozhodnutia, lehoty pre podanie opravného prostriedku, konkrétne a jasne pochopiteľné uvedenie dátumu uplynutia lehôt a úplnú adresu orgánov alebo súdu príslušného konať o opravnom prostriedku.

5. Reorganizačné opatrenia platia bez ohľadu na opatrenia ustanovené v odsekoch 1 až 3 a sú plne účinné voči veriteľom, pokiaľ správne alebo súdne orgány domovského členského štátu, alebo zákony tohto štátu, ktorými sa tieto opatrenia riadia, neustanovujú inak.“

11. Článok 7 tejto smernice s názvom „Povinnosť informovať známych veriteľov a právo prihlásiť pohľadávky“ v odseku 1 uvádza:

„Ak právne predpisy domovského členského štátu vyžadujú prihlásenie pohľadávky na jej uznanie, alebo ustanovuje povinné oznámenie opatrenia veriteľom, ktorí majú bydlisko, zvyčajné miesto pobytu alebo sídlo v tomto štáte, správne alebo súdne orgány domovského členského štátu, alebo správca informujú tiež známych veriteľov, ktorí majú bydlisko, zvyčajné miesto pobytu alebo sídlo v iných členských štátoch v súlade s postupmi ustanovenými v článkoch 14 a 17 ods. 1.“

[6] Ďalej len „Ú. v. EÚ“.

12. Podľa článku 23 ods. 1 uvedenej smernice prijatím reorganizačných opatrení alebo začatím likvidácie nie je dotknuté právo veriteľov žiadať započítanie svojich pohľadávok proti pohľadávkam úverovej inštitúcie, ak takéto započítanie umožňujú právne predpisy uplatňované na pohľadávky úverovej inštitúcie.

13. Článok 32 tej istej smernice s názvom „Neukončené súdne spory“ uvádza:

„Účinky reorganizačných opatrení alebo likvidácie na neukončené súdne spory týkajúce sa aktíva alebo práva, ktorého bol[a] úverová inštitúcia pozbaven[á], sa spravujú výhradne zákonmi členského štátu, v ktorom sa súdny spor rieši.“

3. Smernica 2014/59/EÚ

14. Článok 83 smernice 2014/59/EÚ[7] s názvom „Procesné povinnosti orgánov pre riešenie krízových situácií“ v odseku 4 a 5 uvádza:

„4. Orgán pre riešenie krízových situácií zverejní alebo zaistí zverejnenie kópie príkazu alebo nástroja, ktorými sa opatrenie na riešenie krízovej situácie prijíma, alebo oznámenia, v ktorom sú zhrnuté účinky opatrenia na riešenie krízovej situácie, najmä účinky na retailových klientov a prípadne podmienky a doba pozastavenia alebo obmedzenia podľa článkov 69, 70 a 71, a to týmito prostriedkami:

a) na svojej oficiálnej webovej stránke;

b) na webovej stránke príslušného orgánu, ak je odlišný od orgánu pre riešenie krízových situácií, a na webovej stránke [Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA)];

c) na webovej stránke inštitúcie, ktorej krízová situácia sa rieši;

d) keď sú akcie, iné nástroje vlastníctva alebo dlhové nástroje inštitúcie, ktorej krízová situácia sa rieši, prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, prostriedkami používanými na zverejnenie regulovaných informácií, ktoré sa týkajú inštitúcie, ktorej krízová situácia sa rieši, v súlade s článkom 21 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES[8].

5. Ak akcie, nástroje vlastníctva alebo dlhové nástroje nie sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, orgán pre riešenie krízových situácií zaistí, aby sa dokumenty poskytujúce dôkaz o nástrojoch uvedených v odseku 4 zaslali akcionárom a veriteľom inštitúcie, ktorej krízová situácia sa rieši, známym z registrov alebo databáz tejto inštitúcie, ktoré sú prístupné orgánu pre riešenie krízových situácií.“

15. Článok 117 tejto smernice s názvom „Zmeny smernice [2001/24]“ v bode 1 stanovuje, že do článku 1 tejto smernice sa dopĺňa odsek 5, podľa ktorého „články 4 a 7 tejto smernice sa neuplatňujú v prípade, ak sa uplatňuje článok 83 smernice [2014/59]“.

7 Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 2014, s. 190).

8 Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 15. decembra 2004 o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/34/ES (Ú. v. EÚ L 390, 2004, s. 38).

16. Podľa článku 130 ods. 1 smernice 2014/59 bola lehota na jej prebratie stanovená na 31. december 2014.

17. V súlade s článkom 131 tejto smernice nadobudla účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jej uverejnení v Ú. v. EÚ, teda 2. júla 2014.

B. Španielske právo

18. Článok 19 ods. 1 Ley 6/2005 sobre saneamiento y liquidación de las entidades de crédito (zákon č. 6/2005 o reorganizácii a likvidácii úverových inštitúcií) [9] z 22. apríla 2005, ktorý prebral smernicu 2001/24 do španielskeho právneho poriadku stanovuje:

„Ak bolo prijaté reorganizačné opatrenie alebo sa začalo s likvidáciou úverovej inštitúcie schválenej v členskom štáte…, ktorá má aspoň jednu pobočku alebo poskytuje služby v Španielsku, takéto opatrenie alebo konanie vyvoláva bez akýchkoľvek ďalších formálnych požiadaviek všetky svoje účinky v Španielsku od chvíle, keď nadobudne účinnosť v členskom štáte, v ktorom bolo opatrenie prijaté alebo začaté konanie.“

C. Portugalské právo

19. Články 145-C a nasl. Regime Geral das Instituições de Crédito e Sociedas Financeiras (všeobecný režim úverových inštitúcií a finančných spoločností), zavedený Decreto-Lei nº 31-A/2012 (zákonný dekrét č. 31-A/2012) [10] z 10. februára 2012, upravuje reorganizačné opatrenia a opatrenia na riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a finančných spoločností.

III. Skutkové okolnosti v sporoch vo veciach samých a prejudiciálne otázky

A. Vec C-498/22

20. Dňa 11. decembra 2006 C. F. O. ako spotrebiteľ uzatvoril s BES Španielsko zmluvu o hypotekárnom úvere, ktorá obsahovala podmienku minimálnej úrokovej sadzby alebo podmienku „minimálnej sadzby“ vo výške 2 %.

21. Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko) rozsudkom z 9. mája 2013 vyhlásil, že takéto podmienky „minimálnej sadzby“ sú nekalé z dôvodu ich netransparentnosti. Na základe žiadosti C. F. O. adresovanej BES Španielsko, aby prestala uplatňovať podmienku „minimálnej sadzby“ obsiahnutú v zmluve o hypotekárnom úvere, BES Španielsko prestala túto podmienku uplatňovať od júna 2013.

22. Na základe všeobecného režimu úverových inštitúcií a finančných spoločností a v kontexte vážnych finančných ťažkostí BES prijala správna rada Banco de Portugal rozhodnutím z 3. augusta 2014, zmeneným rozhodnutím z 11. augusta 2014 (ďalej len „rozhodnutie z augusta 2014“) opatrenia na „riešenie krízovej situácie“ tejto úverovej inštitúcie.

[9] BOE č. 97 z 23. apríla 2005, s. 13912.

[10] *Diário da República*, Dodatok 1, 1. séria, č. 30 z 10. februára 2012.

23. Týmto rozhodnutím Banco de Portugal rozhodla o zriadení preklenovacej banky Novo Banco, na ktorú boli prevedené aktíva, pasíva a iné nemajetkové zložky BES, opísané v prílohe 2 k uvedenému rozhodnutiu.

24. Medzi pasívami vylúčenými z prevodu na Novo Banco bola okrem iného uvedená „akékoľvek zodpovednosť alebo nepredvídané záväzky, najmä tie, ktoré vyplývajú z podvodu alebo porušenia regulačných, trestných alebo správnych ustanovení alebo rozhodnutí“.

25. Po tomto prevode sa Novo Banco Španielsko stala hypotekárnym veriteľom úveru uzavretého 11. decembra 2006 a začala vyberať od C. F. O. mesačné splátky úveru.

26. Dňa 3. októbra 2014 Banco de España (Centrálna banka Španielska) uverejnila v *Boletín Oficial del Estado* oznámenie, v ktorom uviedla, že rozhodnutím z augusta 2014 Banco de Portugal uplatnila na BES opatrenie na riešenie krízovej situácie, ktoré spočíva v čiastočnom prevode jej činností na preklenovaciu banku Novo Banco, ktorá bude bez prerušenia pokračovať v bežných činnostiach BES, pričom toto opatrenie sa považuje za reorganizačné opatrenie v zmysle článku 2 smernice 2001/24.

27. Dňa 29. decembra 2015 Banco de Portugal prijala dve rozhodnutia, ktorými zmenila a objasnila prílohu 2 k rozhodnutiu z augusta 2014 (ďalej len „rozhodnutia z 29. decembra 2015“), ktoré okrem iného spresňovali, že od uvedeného dňa „pohľadávky a náhrada škody súvisiace s údajným zrušením niektorých podmienok úverových zmlúv, v ktorých bola BES veriteľom“, neboli prevedené na Novo Banco.

28. V januári 2017 C. F. O. požiadal Novo Banco Španielsko o vrátenie sumy, ktorú dostala BES Španielsko na základe podmienky „minimálnej sadzby“ v jeho hypotekárnom úvere.

29. Listom z 21. marca 2017 Novo Banco túto žiadosť zamietla s odôvodnením, že banka konala úplne transparentne pokiaľ ide o informácie týkajúce sa tejto podmienky „minimálnej sadzby“, ktorá bola podpísaná 24. novembra 2006, teda pred podpísaním notárskej zápisnice o hypotekárnom úvere.

30. Dňa 4. mája 2017 podal C. F. O. žalobu proti Novo Banco Španielsko, ktorou sa domáhal určenia neplatnosti podmienky „minimálnej sadzby“ obsiahnutej v zmluve o hypotekárnom úvere uzatvorenej s BES Španielsko z dôvodu jej nekalej povahy a uloženia povinnosti Novo Banco Španielsko vrátiť mu sumy, ktoré boli neoprávnene vyplatené na základe tejto podmienky.

31. Novo Banco Španielsko namietala proti žalobe, pričom vzniesla námietku založenú na nedostatku pasívnej legitimácie z dôvodu, že pohľadávka, ktorá mohla vzniknúť v prospech C. F. O., spočívajúca vo vrátení súm prijatých BES Španielsko na základe uplatnenia podmienky „minimálnej sadzby“, nebola prostredníctvom reorganizačných opatrení prijatých Banco de Portugal voči BES prevedená na Novo Banco.

32. Tak prvostupňový súd, ako aj v odvolacom konaní Audiencia Provincial (Provinčný súd, Španielsko) zamietli námietku vznesenú zo strany Novo Banco Španielsko a vyhoveli žalobe C. F. O.

33. Novo Banco Španielsko podala kasačný opravný prostriedok na Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko), ktorý vyhovel návrhu Banco de Portugal a Fundo de Resolução na vstup do konania ako zúčastnených strán na podporu kasačného opravného prostriedku.

34. V prvom rade vnútroštátny súd pripomína, že hoci sa rozhodnutia Banco de Portugal z augusta 2014 a 29. decembra 2015 považujú za reorganizačné opatrenia v zmysle smernice 2001/24[11] a že hoci môžu mať vplyv na tretie osoby, tieto rozhodnutia neboli uverejnené, čo je v rozpore s tým, čo vyžaduje článok 6 ods. 1 až 4 tejto smernice. V tejto súvislosti tento súd zdôrazňuje, že informácie, ktoré Banco de Portugal poskytla na svojom internetovom sídle v angličtine a portugalčine, ako aj informácie poskytnuté španielskym médiám o kríze BES a založení Novo Banco boli veľmi všeobecné, a neumožňovali dotknutým klientom identifikovať pasíva vylúčené z prevodu majetku a uvedomiť si obmedzenie ich práv vyplývajúce z tohto vylúčenia. Okrem toho uvedený súd konštatuje, že ani oznámenie uverejnené Banco de España nachádzajúce sa v bode 26 vyššie nespĺňa podmienky uvedené v tomto ustanovení.

35. Toto neuverejnenie, v znení požadovanom uvedeným ustanovením, zabránilo takmer všetkým klientom BES Španielsko s bydliskom v Španielsku podať opravný prostriedok proti rozhodnutiam Banco de Portugal, a tak ich viedlo k podaniu žalôb proti Novo Banco Španielsko, pričom však v konaní o týchto žalobách Novo Banco Španielsko namietala nedostatok pasívnej legitimácie z dôvodu, že reorganizačné opatrenia nepreviedli povinnosť vrátiť sumy zaplatené týmito klientmi z dôvodu uplatnenia nekalej podmienky.

36. Vnútroštátny súd má pochybnosti o tom, či sa článok 6 ods. 5 smernice 2001/24, podľa ktorého reorganizačné opatrenia platia a sú účinné nezávisle od opatrení na zverejnenie stanovených v odsekoch 1 až 3 tohto ustanovenia, môže vzťahovať na dlhotrvajúce neuverejnenie oznámenia o obmedzení alebo odňatí práv v hostiteľskom členskom štáte, ktoré tieto opatrenia ukladajú klientom dotknutého subjektu, ako aj o opravných prostriedkoch a postupoch, ktoré majú klienti k dispozícii.

37. Preto sa pýta, či povinnosť uznať v hostiteľskom členskom štáte účinky reorganizačných opatrení prijatých v domovskom členskom štáte, uvedená v článku 3 ods. 2 smernice 2001/24, môže byť v súlade so zásadou účinnej súdnej ochrany zakotvenou v článku 47 Charty, so zákazom akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti stanoveným v článku 21 ods. 2 Charty, ako aj so zásadou právnej istoty, ak takéto opatrenia neboli uverejnené v znení požadovanom článkom 6 ods. 1 až 4 tejto smernice.

38. V druhom rade vnútroštátny súd poznamenáva, že odpoveď Novo Banco Španielsko na sťažnosť C. F. O. nespochybnila prevod zodpovednosti za pasíva, najmä povinnosť vrátiť sumy, ktoré C. F. O. zaplatil v prospech BES Španielsko z dôvodu uplatnenia podmienky „minimálnej sadzby“, ktorá bola neskôr uznaná za nekalú. Novo Banco Španielsko naopak meritórne odpovedala, pričom zdôraznila, že „banka konala úplne transparentne“ v čase, keď bola kontrolovaná Fundo de Resolução, ktorý bol sám verejným subjektom podriadeným Banco de Portugal. V dôsledku toho C. F. O. podal svoju žalobu, pričom sa s úplnou dôverou domnieval, že Novo Banco Španielsko ako pobočka bankovej inštitúcie kontrolovanej orgánom verejnej moci, konajúcim na základe práva Únie, mala v zmluve o hypotekárnom úvere postavenie veriteľa.

39. Tento súd sa preto pýta, či v situácii, keď u spotrebiteľa, ktorý má bydlisko v hostiteľskom členskom štáte, mohla byť založená legitímna dôvera v správanie preklenovacej banky kontrolovanej orgánom verejnej moci domovského členského štátu, je povinnosť uznať účinky reorganizačných opatrení stanovená v článku 3 ods. 2 smernice 2001/24 v súlade s článkom 47 Charty, ako aj so zásadou právnej istoty.

[11] Poukazuje na rozsudok z 29. apríla 2021, Banco de Portugal a i. (C-504/19, ďalej len „rozsudok Banco de Portugal a i.“ , EU:C:2021:335).

40. V treťom rade sa vnútroštátny súd pýta na zákonnosť fragmentácie zmluvného vzťahu z hľadiska práva Únie, a najmä článku 6 ods. 1 smernice 93/13, ktorá vyplýva z reorganizačných opatrení, o ktoré ide vo veci samej, konkrétne že spotrebiteľ je viazaný svojimi povinnosťami voči Novo Banco Španielsko tým, že jej platí mesačné splátky hypotekárneho úveru pôvodne dohodnutého s BES Španielsko, zatiaľ čo Novo Banco Španielsko je zároveň oslobodená od povinnosti vrátiť sumy, ktoré BES Španielsko získala na základe doložky „minimálnej sadzby“ čo vedie k tomu, že tento spotrebiteľ je viazaný uvedenou nekalou podmienkou, pretože vzhľadom na platobnú neschopnosť BES nemôže získať späť tieto sumy od BES. Táto situácia by mohla predstavovať neprimeraný zásah do vlastníckeho práva tohto spotrebiteľa, ktorý je v rozpore s článkom 17 Charty.

41. V tomto kontexte vnútroštátny súd zastával názor, že je pochybné, či práva spotrebiteľov nemajú prednosť pred stabilitou finančného systému. [12]

42. Za týchto podmienok Tribunal Supremo (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je zlučiteľný so základným právom na účinný prostriedok nápravy uvedeným v článku 47 [Charty], všeobecnou zásadou právnej istoty a zásadou rovnosti a zákazu akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti uvedenou v článku 21 ods. 2 Charty taký výklad článku 3 ods. 2 smernice [2001/24], ktorý vedie k uznaniu účinkov rozhodnutia príslušného správneho orgánu domovského členského štátu v hostiteľskom členskom štáte, ktoré nebolo uverejnené v súlade s článkom 6 ods. 1 až 4 [tejto] smernice…?

2. Je zlučiteľný so základným právom na účinný prostriedok nápravy uvedeným v článku 47 Charty a so všeobecnou zásadou právnej istoty taký výklad článku 3 ods. 2 smernice 2001/24, ktorý vedie k uznaniu účinkov rozhodnutia príslušného správneho orgánu domovského členského štátu v hostiteľskom členskom štáte, ktoré vylúčilo určité povinnosti a záväzky z prevodu bežnej obchodnej činnosti a viacerých finančných aktív banky, na ktorú sa vzťahujú reorganizačné opatrenia, na preklenovaciu banku, ak následné konanie samotnej preklenovacej banky, ktorá je kontrolovaná orgánom verejnej moci uplatňujúcim právo Únie, vyvolalo u klientov hostiteľského členského štátu legitímnu dôveru, že prevzala pasíva zodpovedajúce záväzkom a povinnostiam, ktoré voči týmto klientom mala banka, ktorá je predmetom reorganizačného opatrenia?

3. Je zlučiteľný so základným právom vlastniť majetok uvedeným v článku 17 Charty, zásadou vysokej ochrany spotrebiteľa uvedenou v článku 38 Charty, článkom 6 ods. 1 [smernice 93/13] a všeobecnou zásadou právnej istoty taký výklad článku 3 ods. 2 smernice 2001/24, ktorý vedie k uznaniu účinkov rozhodnutia príslušného správneho orgánu domovského členského štátu v hostiteľskom členskom štáte, ktorým sa na preklenovaciu banku prenáša postavenie veriteľa v zmluve o hypotekárnom úvere, ale ponecháva na neživotaschopnej banke povinnosť vrátiť dlžníkovi spotrebiteľovi sumy získané v dôsledku uplatnenia nekalej podmienky v tejto zmluve?“

[12] Poukazuje na rozsudok z 21. decembra 2016, Gutiérrez Naranjo a i. (C-154/15, C-307/15 a C-308/15, ďalej len „rozsudok Gutiérrez Naranjo a i.“, EU:C:2016:980), v ktorom Súdny dvor rozhodol, že judikatúra Tribunal Supremo (Najvyšší súd) obmedzujúca reštitučné účinky zrušenia podmienok „minimálnej sadzby“ v zmluvách uzavretých obchodníkom so spotrebiteľom s cieľom zabezpečiť stabilitu španielskeho finančného systému, ktorý sa v tom čase nachádzal vo vážnej kríze, je v rozpore s článkom 6 ods. 1 smernice 93/13.

B. Vec C-499/22

43. J. M. F. T. a M. H. D. S. si otvorili účet cenných papierov a uzavreli zmluvu o správe investičného portfólia s BES Španielsko. Dňa 3. októbra 2007 uzatvorili atypickú finančnú zmluvu (ďalej len „CFA“) s BES Španielsko, ktorej platnosť skončila 11. októbra 2014, v deň, v ktorý bola ukončená a zlikvidovaná zo strany Novo Banco, ktorá sa medzitým stala právnym nástupcom BES. Takisto uzavreli 28. apríla 2008 s BES Španielsko zmluvu týkajúcu sa štruktúrovaného finančného produktu, ktorej platnosť skončila 28. apríla 2013 a ktorú BES Španielsko zlikvidovala so stratou.

44. V auguste 2014 J. M. F. T. dostal niekoľko oznámení od Novo Banco, v ktorých sa uvádzalo, že v nadväznosti na rozhodnutia prijaté Banco de Portugal voči BES budú bankové vzťahy medzi klientmi BES Španielsko a novým subjektom Novo Banco Španielsko pokračovať, a to spolu s výpisom zostatku prostriedkov CFA.

45. Dňa 17. apríla 2017 J. M. F. T. a M. H. D. S. podali proti Novo Banco žalobu, ktorou sa domáhali v prvom rade zrušenia oboch finančných zmlúv z dôvodu omylu v súhlase, ktorý bol spôsobený neúplnými informáciami poskytnutými zo strany BES, ako aj vzájomného vrátenia súm prijatých každou stranou, spolu s úrokmi odo dňa každej platby, a subsidiárne náhrady strát, ktoré im vznikli nadobudnutím oboch finančných produktov, spolu s úrokmi vypočítanými v zákonnej úrokovej sadzbe odo dňa oznámenia žaloby.

46. Novo Banco Španielsko sa proti žalobe ohradila, pričom vzniesla námietku nedostatku pasívnej legitimácie z dôvodu, že pohľadávka, ktorá mohla vzniknúť v prospech J. M. F. T. a M. H. D. S., spočívajúca vo vrátení súm, ktoré zaplatili za finančné produkty, z dôvodu možnej neplatnosti zmlúv alebo spočívajúca v náhrade strát, ktoré im vznikli z dôvodu, že títo klienti neboli informovaní o rizikách predmetných finančných nástrojov, nebola prevedená na Novo Banco prostredníctvom reorganizačných opatrení prijatých Banco de Portugal voči BES.

47. Žalobe sa v prvostupňovom konaní vyhovelo.

48. V nadväznosti na odvolanie, ktoré podala Novo Banco Španielsko, Audiencia Provincial (Provinčný súd) vyhovel odvolaniu v rozsahu, v akom sa týka zmluvy uzavretej 28. apríla 2008, z dôvodu, že túto zmluvu zlikvidovala BES Španielsko 28. apríla 2013, teda pred zriadením Novo Banco v rámci reorganizačných opatrení týkajúcich sa BES. Išlo teda o transakciu, ktorej účinky sa vyčerpali pred prijatím týchto opatrení, a teda na Novo Banco neboli prevedené žiadne záväzky ani povinnosti vyplývajúce z tejto zmluvy.

49. Na druhej strane Audiencia Provincial (Provinčný súd) zamietol odvolanie v rozsahu, v akom sa týkalo CFA, ktorej správu a likvidáciu v októbri 2014 riadila Novo Banco. Tento súd tiež uviedol, že rozhodnutie z augusta 2014 nevylučuje z prevodu štruktúrovaný produkt, akým je CFA, ale dlhové nástroje emitované inštitúciami BES. Dodal, že spresnenia uvedené v neskorších rozhodnutiach Banco de Portugal sú irelevantné, pretože zmluva bola vyhlásená za ukončenú a zlikvidovanú predtým.

50. Tribunal Supremo (Najvyšší súd), ktorý rozhoduje o kasačnom opravnom prostriedku proti tomuto rozsudku, ktorý podali na jednej strane J. M. F. T. a M. H. D. S., a na druhej strane Novo Banco Španielsko, ktorú podporujú Banco de Portugal a Fundo de Resolução, odôvodňuje svoj

návrh na začatie prejudiciálneho konania rovnakým spôsobom ako vo veci C-498/22. [13]

51. Za týchto podmienok Tribunal Supremo (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je zlučiteľný so základným právom na účinný prostriedok nápravy uvedeným v článku 47 [Charty], všeobecnou zásadou právnej istoty a zásadou rovnosti a zákazu akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti uvedenou v článku 21 ods. 2 Charty taký výklad článku 3 ods. 2 smernice [2001/24], ktorý vedie k uznaniu účinkov rozhodnutia príslušného správneho orgánu domovského členského štátu v hostiteľskom členskom štáte, ktoré nebolo uverejnené v súlade s článkom 6 ods. 1 až 4 [tejto] smernice…?

2. Je zlučiteľný so základným právom na účinný prostriedok nápravy uvedeným v článku 47 Charty a so všeobecnou zásadou právnej istoty taký výklad článku 3 ods. 2 smernice 2001/24, ktorý vedie k uznaniu účinkov rozhodnutia príslušného správneho orgánu domovského členského štátu v hostiteľskom členskom štáte, ktoré vylúčilo určité povinnosti a záväzky z prevodu bežnej obchodnej činnosti a viacerých finančných aktív banky, na ktorú sa vzťahujú reorganizačné opatrenia, na preklenovaciu banku, ak následné konanie samotnej preklenovacej banky, ktorá je kontrolovaná orgánom verejnej moci uplatňujúcim právo Únie, vyvolalo u klientov hostiteľského členského štátu legitímnu dôveru, že prevzala pasíva zodpovedajúce záväzkom a povinnostiam, ktoré voči týmto klientom mala banka, ktorá je predmetom reorganizačného opatrenia?

3. Je zlučiteľný so základným právom vlastniť majetok uvedeným v článku 17 Charty, zásadou vysokej ochrany spotrebiteľa uvedenou v článku 38 Charty a všeobecnou zásadou právnej istoty taký výklad článku 3 ods. 2 smernice 2001/24, ktorý vedie k uznaniu účinkov rozhodnutia príslušného správneho orgánu domovského členského štátu v hostiteľskom členskom štáte, ktorým sa na preklenovaciu banku prenáša postavenie veriteľa v zmluvných vzťahoch uzatvorených [s] bankou, ktorá je predmetom reorganizačných opatrení, ale ponecháva na neživotaschopnej banke povinnosť vrátiť dlžníkovi spotrebiteľovi sumy získané na základe zmlúv, ktoré boli zrušené z dôvodu omylu v súhlase, ktorý bol spôsobený nedostatočnými informáciami poskytnutými bankou?“

C. Vec C-500/22

52. Dňa 17. novembra 2014 spoločnosť Proyectos, Obras y Servicios de Badajoz SL (ďalej len „POSB“) kúpila na sekundárnom trhu prioritný dlhopis „Obligaciones Sénior NB 6,875 % venc. julio de 2016“, ktorý bol splatný 15. júla 2016.

53. Tento dlhopis vydala BES, ale v čase jeho kúpy spoločnosťou POSB prostredníctvom investičnej spoločnosti bol tento nepodriadený dlhový nástroj súčasťou majetku Novo Banco, na ktorú bol prevedený na základe rozhodnutia z augusta 2014.

54. V júli 2015 Novo Banco zaplatila spoločnosti POSB ročné výnosy za roky 2014 – 2015.

55. Po splatnosti dlhopisu 15. júla 2016 Novo Banco nevyplatila výnosy z dlhopisu za roky 2015 – 2016, ani nevrátila POSB nominálnu hodnotu tohto dlhopisu.

[13] Pozri body 34 až 40 vyššie.

56. V odpovedi na sťažnosť podanú spoločnosťou POSB Novo Banco uviedla, že odmietnutie úhrady bolo založené na rozhodnutiach z 29. decembra 2015, ktorými boli „opätovne prevedené“ pasíva z tohto záväzku zo strany Novo Banco na BES. Tieto rozhodnutia totiž upravovali najmä „opätovný prevod“ nepodriadených dlhopisov Novo Banco na BES vrátane práv a povinností vyplývajúcich okrem iného zo „Obligaciones Sénior NB 6,875 % venc. julio de 2016“.

57. Dňa 25. júna 2017 podala POSB žalobu proti Novo Banco, ktorou sa domáhala zaplatenia výnosov z dlhopisu zodpovedajúcich rokom 2015 – 2016 a vrátenia sumy zodpovedajúcej nominálnej hodnote dlhopisu.

58. Novo Banco sa voči žalobe ohradila, pričom vzniesla námietku nedostatku pasívnej legitimácie z toho dôvodu, že pasíva spojené s týmto dlhopisom boli „opätovne prevedené“ na BES.

59. Tak prvostupňový súd, ako aj v odvolacom konaní Audiencia Provincial (Provinčný súd) zamietli námietku vznesenú zo strany Novo Banco a vyhoveli žalobe.

60. Tribunal supremo (Najvyšší súd) rozhodujúci o kasačnom opravnom prostriedku podanom Novo Banco Španielsko, ktorú podporuje Banco de Portugal a Fundo de Resolução, najmä uvádza, že držba nepodriadeného dlhového titulu poskytuje spoločnosti POSB ochranu základného práva vlastniť majetok uznaného v článku 17 Charty. „Opätovný prevod“ zodpovedností a záväzkov súvisiacich s týmto dlhopisom na BES by pritom v praxi viedol k odňatiu vlastníckeho práva spoločnosti POSB, keďže BES je neživotaschopnou bankou, ktorá je zbavená svojich aktív. Toto odňatie bez primeranej a včasnej náhrady môže tiež predstavovať porušenie zásady právnej istoty. [14]

61. Za týchto podmienok Tribunal Supremo (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je zlučiteľný so základným právom na účinný prostriedok nápravy uvedeným v článku 47 [Charty], všeobecnou zásadou právnej istoty a zásadou rovnosti a zákazu akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti uvedenou v článku 21 ods. 2 Charty taký výklad článku 3 ods. 2 smernice [2001/24], ktorý vedie k uznaniu účinkov rozhodnutia príslušného správneho orgánu domovského členského štátu v hostiteľskom členskom štáte, ktoré nebolo uverejnené v súlade s článkom 6 ods. 1 až 4 [tejto] smernice…?

2. Je zlučiteľný so základným právom vlastniť majetok uvedeným v článku 17 Charty a všeobecnou zásadou právnej istoty taký výklad článku 3 ods. 2 smernice 2001/24, ktorý vedie k uznaniu účinkov rozhodnutia príslušného správneho orgánu domovského členského štátu v hostiteľskom členskom štáte, ktorým sa na zlyhávajúcu banku, na ktorú sa uplatnili opatrenia na riešenie krízových situácií, ‚opätovne previedli‘ povinnosti a záväzky vyplývajúce z nadriadeného dlhopisu, ktorý nadobudla tretia osoba v čase, keď sa tieto povinnosti a záväzky nachádzali v majetku preklenovacej banky?“

62. Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 29. septembra 2022 boli veci C-498/22, C-499/22 a C-500/22 spojené na spoločné konanie na účely písomnej časti konania, ústnej časti konania a rozsudku.

[14] Pozri body 34 až 37 vyššie na odôvodnenie prvej prejudiciálnej otázky.

63. Písomné pripomienky predložili C. F. O., J. M. F. T. a M. H. D. S., Novo Banco Španielsko, Banco de Portugal, španielska a portugalská vláda, ako aj Európska komisia.

64. C. F. O., POSB, Novo Banco Španielsko, Banco de Portugal, španielska a portugalská vláda, ako aj Rada Európskej únie, Komisia a Európsky parlament sa zúčastnili na pojednávaní, ktoré sa konalo 26. októbra 2023 a na ktorom ústne odpovedali na otázky položené Súdnym dvorom.

IV. Analýza

A. O prvých otázkach vo veciach C-498/22, C-499/22 a C-500/22

65. V každej z troch vecí sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora, či je výklad článku 3 ods. 2 smernice 2001/24, ktorý predpokladá uznanie účinkov rozhodnutia príslušného správneho orgánu domovského členského štátu, ktoré nebolo uverejnené v znení požadovanom článkom 6 ods. 1 až 4 tejto smernice, v hostiteľskom členskom štáte, v súlade so základným právom na účinnú súdnu ochranu stanoveným v článku 47 Charty, so všeobecnou zásadou právnej istoty, ako aj so zásadou rovnosti a zákazu akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti uvedenou v článku 21 ods. 2 Charty.

66. Inými slovami, vnútroštátny súd chce vedieť, aké sú účinky neuverejnenia výňatku z vnútroštátneho rozhodnutia požadovaného týmto článkom 6, ktorým sa nariaďuje reorganizačné opatrenie a ktoré malo byť uverejnené správnymi alebo súdnymi orgánmi domovského členského štátu, správcom alebo akoukoľvek inou osobou oprávnenou na tento účel v domovskom členskom štáte v Ú. v. EÚ a dvoch denníkoch s celoštátnou pôsobnosťou každého hostiteľského členského štátu.

67. Treba predovšetkým zdôrazniť, že podľa článku 6 ods. 1 smernice 2001/24 musí k uverejneniu dôjsť za splnenia dvoch podmienok: na jednej strane reorganizačné opatrenie musí byť spôsobilé dotknúť sa práv tretích osôb v hostiteľskom členskom štáte a na druhej strane musí byť možné v domovskom členskom štáte podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu o nariadení opatrenia. Obe podmienky sa zdajú byť v prejednávanej veci splnené, pretože v Portugalsku možno podať žalobu proti reorganizačnému opatreniu [15] a žalobcovia vo veci samej sú veriteľmi, ktorí sú dotknutí týmto opatrením.

68. Zo samotného znenia tohto článku 6 ods. 1 ďalej vyplýva, že toto uverejnenie má chrániť právo veriteľov v hostiteľských členských štátoch podať opravný prostriedok proti reorganizačnému opatreniu na príslušnom súde v domovskom členskom štáte, pretože sa končí slovami „najmä na účel uľahčiť uplatnenie práva na opravný prostriedok vo vhodnej lehote“.

69. Napokon používanie množného čísla, ako aj znenie odôvodnení 11 a 12 smernice 2001/24 by mohlo naznačovať, že všetky žaloby veriteľov proti samotnému reorganizačnému opatreniu, ale aj proti ich dlžníkom musia zostať zachované. Podmienka týkajúca sa existencie opravného prostriedku proti reorganizačnému opatreniu však neumožňuje rozsiahlu predstavu o práve na opravné prostriedky, ktoré má uverejnenie chrániť. Uverejnenie totiž nie je povinné, ak proti reorganizačnému opatreniu neexistuje opravný prostriedok v domovskom členskom štáte. Za tohto predpokladu majú veritelia tiež práva, ktoré môžu uplatniť voči svojmu dlžníkovi. Navyše povaha informácií, ktoré musia byť uverejnené podľa článku 6 ods. 4 tejto smernice, a to výňatok

[15] Pozri článok 145 N všeobecného režimu úverových inštitúcií a finančných spoločností.

z rozhodnutia, v ktorom sa uvádza „účel a právny základ prijatého rozhodnutia, lehoty pre podanie opravného prostriedku, konkrétne a jasne pochopiteľné uvedenie dátumu uplynutia lehôt a úplnú adresu orgánov alebo súdu príslušného konať o opravnom prostriedku“ posilňuje výklad, podľa ktorého sú predmetnými opravnými prostriedkami tie, ktoré smerujú proti reorganizačnému opatreniu, a nie všetky možné opravné prostriedky veriteľov smerujúce proti úverovej inštitúcii alebo preklenovacej banke.

70. Jedine takýto výklad môže zaistiť súlad so zásadami uvedenými v článku 3 ods. 2 a článku 6 ods. 5 smernice 2001/24. Z tohto prvého ustanovenia vyplýva, že reorganizačné opatrenia sú plne účinné bez akýchkoľvek formalít, a to aj vo vzťahu k tretím stranám v celej Únii od okamihu, keď nadobudnú účinnosť v členskom štáte, v ktorom boli prijaté. Druhé ustanovenie uvádza, že reorganizačné opatrenia sa uplatňujú bez ohľadu na uverejnenie stanovené v článku 6 ods. 1 až 3 tejto smernice a sú plne účinné voči veriteľom.

71. Tieto zásady konkrétne vyjadrujú cieľ sledovaný smernicou 2001/24, ktorá je smernicou o vzájomnom uznávaní účinkov reorganizačného opatrenia prijatého domovským členským štátom v iných hostiteľských členských štátoch, v ktorých sú zriadené pobočky, s tým dôsledkom, že sa uplatnia zásady jednotnosti a univerzálnosti konania (jediný príslušný súd a jediné uplatniteľné právo, t. j. domovského členského štátu),[16] okrem výnimiek, najmä v prípade konaní prebiehajúcich v hostiteľskom členskom štáte, ktoré sa naďalej spravujú výlučne právom hostiteľského členského štátu.[17]

72. Individuálne oznámenie veriteľom je navyše v článku 7 tejto smernice stanovené len vtedy, ak právna úprava domovského členského štátu vyžaduje prihlásenie pohľadávky na účely jej uznania alebo stanovuje povinné oznámenie reorganizačného opatrenia veriteľom, ktorí majú bydlisko, zvyčajné miesto pobytu alebo sídlo v tomto štáte. Z toho vyplýva, ako som už uviedol v bodoch 68 a 69 vyššie, že cieľom tohto oznámenia nie je zachovávať všetky opravné prostriedky veriteľov smerujúce proti dlžníkovi, ale zabezpečiť, aby títo veritelia mohli uplatniť svoje práva v rámci tohto opatrenia podľa vnútroštátneho práva domovského členského štátu.

73. Smernica 2001/24 sa teda vo všeobecnosti nezaoberá individuálnymi žalobami veriteľov proti úverovej inštitúcii alebo preklenovacej banke za predpokladu reorganizačného opatrenia, s výnimkou určitých zmlúv alebo práv (najmä pracovnej zmluvy, práv k nehnuteľnosti zapísanej vo verejnom registri, určitých vecných práv, práv založených na výhrade vlastníctva[18]), alebo v prípade prebiehajúceho súdneho konania, ktoré sa naďalej spravuje právom hostiteľského členského štátu, v ktorom prebieha toto konanie.[19]

74. Vo veciach samých je nesporné, že k uverejneniu, ktoré vyžaduje článok 6 tejto smernice, nedošlo, a preto vzniká otázka sankcie za toto neuverejnenie.

75. Rôzni vedľajší účastníci konania predložili Súdnemu dvoru niekoľko názorov. Niektorí tvrdia, že v prípade neuverejnenia by reorganizačné opatrenie nemalo mať účinky mimo domovského členského štátu. Komisia dodáva, že táto sankcia by sa uplatňovala až po uplynutí určitej lehoty

[16] Pozri odôvodnenia 4 a 16 smernice 2001/24, ako aj rozsudok z 24. októbra 2013, LBI (C-85/12, EU:C:2013:697, bod 49), a rozsudok Banco de Portugal a i. (bod 33).

[17] Pozri článok 32 smernice 2001/24.

[18] Pozri články 20 až 27 smernice 2001/24.

[19] Pozri článok 32 smernice 2001/24 a rozsudok Banco de Portugal a i.

spojenej s obmedzeniami týkajúcimi sa lehôt na uverejnenie v Ú. v. EÚ. Iní tvrdia, že nezverejnenie oznámenia v súlade s článkom 6 smernice 2001/24 nemá žiadny vplyv, keďže došlo k zverejneniu oznámenia v súlade s článkom 83 smernice 2014/59.

76. Domnievam sa, že prvý názor o neexistencii účinkov reorganizačných opatrení v hostiteľských členských štátoch, je v rozpore so znením smernice 2001/24 a nezodpovedá jej cieľu, ktorým je zabezpečiť vzájomné uznávanie týchto opatrení s tým dôsledkom, že sa uplatnia zásady jednotnosti a univerzálnosti konania. Navyše si nemožno predstaviť okamžitú účinnosť, ktorá však pretrváva len počas „určitého obdobia“, teda času potrebného na uverejnenie v Ú. v. EÚ. Pri nezverejnení alebo oneskorenom zverejnení by totiž nebolo možné určiť deň, v ktorý stratilo vzájomné uznanie účinky. Takáto približná lehota by bola priamo v rozpore s cieľmi smernice 2001/24, ktorými je obnovenie prosperity úverových inštitúcií. [20]

77. Pokiaľ ide o druhý názor spočívajúci v nahradení zverejnenia upraveného v článku 6 smernice 2001/24 zverejnením upraveným v článku 83 ods. 4 smernice 2014/59, nezdá sa mi byť v súlade ani s článkom 117 smernice 2014/59, ktorým sa mení článok 1 smernice 2001/24 s cieľom v novom odseku 5 spresniť, že „články 4 a 7 tejto smernice sa neuplatňujú v prípade, ak sa uplatňuje článok 83 smernice [2014/59]“. Z toho *a contrario* vyplýva, že k uverejneniu podľa článku 6 smernice 2001/24 musí dôjsť aj vtedy, keď sa uskutoční zverejnenie upravené v článku 83 smernice 2014/59. V dôsledku toho otázka, či je smernica 2014/59 uplatniteľná *ratione temporis* v prejednávanej veci, nie je relevantná.

78. Okrem toho v prípade neexistencie spresnenia procesných pravidiel stanovených v právnom poriadku Únie na sankcionovanie porušenia práva a v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora totiž prislúcha vnútroštátnej právnej úprave každého členského štátu upraviť procesné pravidlá na zabezpečenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie. Tieto podmienky však nesmú byť menej priaznivé, ako sú podmienky týkajúce sa práv, ktoré majú svoj pôvod vo vnútroštátnom právnom poriadku (zásada ekvivalencie), a v praxi nesmú spôsobiť nemožnosť alebo prílišnú obťažnosť uplatnenia práv priznaných právnym poriadkom Únie (zásada efektivity). [21]

79. Ako som už uviedol, uverejnenie upravené v článku 6 smernice 2001/24 zabezpečuje ochranu práva napadnúť reorganizačné opatrenie na súde domovského členského štátu z dôvodu vzájomného uznávania, ktoré táto smernica vykonáva. Za predpokladu, že by žalobcovia vo veci samej podali takúto žalobu, portugalský súd by mal zohľadniť nedostatok uverejnenia upraveného týmto článkom 6 pri posudzovaní toho, či toto neuverejnenie neviedlo k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu podania tejto žaloby vzhľadom na vnútroštátne pravidlá týkajúce sa lehoty na podanie žalôb proti tomuto druhu rozhodnutia.

80. Táto analýzu potvrdzuje analýza vývoja článku 6 smernice 2001/24. V pôvodnom návrhu Rady [22] boli totiž po prvé uverejnenie v Ú. v. EÚ a individuálne oznámenia ponechané na úvahu príslušných orgánov štátu sídla dotknutej úverovej inštitúcie. Po druhé bolo uvedené, že reorganizačné opatrenia sa uplatňujú nezávisle od opatrení smerujúcich k zverejneniu a majú voči veriteľom plný účinok. Po tretie, okrem prípadov individuálneho oznámenia, začali lehoty na podanie opravného prostriedku plynúť od uverejnenia v Ú. v. EÚ. Na rozdiel od pôvodného

[20] Pozri odôvodnenie 6 smernice 2001/24.

[21] Pozri rozsudky zo 14. januára 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11, bod 62 a citovaná judikatúra), ako aj z 20. septembra 2018, Rudigier (C-518/17, EU:C:2018:757, bod 61 a citovaná judikatúra).

[22] Návrh smernice Rady o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa reorganizácie a likvidácie úverových inštitúcií [*neoficiálny preklad*] [COM(85) 788 final].

návrhu bol teda začiatok plynutia lehoty na podanie opravného prostriedku ponechaný na posúdenie členským štátom v rámci ich procesnej autonómie, ale pri dodržaní zásad ekvivalencie a efektivity.

81. Rada a Parlament vystúpili na pojednávaní, aby pripomenuli, že smernica 2001/24 bola výsledkom pätnástich rokov rokovaní a že harmonizačné opatrenia sa objavili až v smernici 2014/59. Na jednej strane dodali, že cieľom zavedeného mechanizmu vzájomného uznávania bolo umožniť rýchle a koherentné vykonávanie núdzových opatrení určených na predchádzanie reťazovým účinkom a zaručiť stabilitu finančného systému,[23] najmä kontinuitu základných funkcií banky a ochranu verejných zdrojov, a že na druhej strane prináleží členským štátom, aby prijaté opatrenia dostatočne zverejnili. Spresnili, že zverejnenie upravené v článku 83 ods. 4 tejto smernice je na informovanie tretích osôb v ostatných členských štátoch primerané. Cieľom ich vystúpenia bolo preukázať zlučiteľnosť mechanizmov zavedených smernicou 2001/24 s primárnym právom.

82. Výklad článkov 3 a 6 smernice 2001/24, ktorý navrhujem, dokazuje túto zlučiteľnosť.[24]

83. Hoci cieľom uverejnenia podľa článku 6 smernice 2001/24 nie je chrániť iné práva na podanie opravného prostriedku, než je právo smerujúce proti reorganizačnému opatreniu, žalobcovia vo veci samej sa nachádzajú v situácii, na ktorú sa vzťahuje právo Únie. Vzájomné uznanie reorganizačných opatrení zavedených touto smernicou totiž viedlo k rozšíreniu účinkov založenia preklenovacej banky Novo Banco v Portugalsku na jej španielsku pobočku, pričom toto založenie bolo sprevádzané len čiastočným prevodom aktív a pasív BES na preklenovaciu banku a jej pobočky. V tomto zmysle boli práva žalobcov vo veci samej dotknuté, pretože ich údajné pohľadávky neboli v konečnom dôsledku prevedené na španielsku pobočku preklenovacej banky, Novo Banco Španielsko. V dôsledku toho sa môžu dovolávať práva na účinnú súdnu ochranu, ako je zaručené článkom 47 Charty, všeobecnej zásady právnej istoty a zákazu akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti, ako to vyžaduje článok 21 ods. 2 Charty.

84. Pokiaľ ide o účinnú súdnu ochranu, Súdny dvor pripomenul, že účinnosť súdneho preskúmania zaručená článkom 47 prvým odsekom Charty najmä vyžaduje, aby dotknutá osoba mohla brániť svoje práva za najlepších možných podmienok a pri plnej znalosti veci rozhodnúť, či je potrebné obrátiť sa na príslušný súd so žalobou smerujúcou proti určitému subjektu.[25]

85. V prípade neexistencie sankcie stanovenej právom Únie za neuverejnenie predpokladané článkom 6 smernice 2001/24, ktorého cieľom, pripomínam, nie je informovať všetkých veriteľov o možnostiach opravných prostriedkov smerujúcich proti úverovej inštitúcii, prináleží súdu, aby uplatnil svoje vnútroštátne právo a zohľadnil všetky dostupné informácie, ktoré môžu objasniť rozhodnutie veriteľa v medziach stanovených zásadami ekvivalencie a efektivity.

86. Predovšetkým, ako uviedla španielska vláda v jej písomných pripomienkach, ustanovenie španielskeho práva stanovuje uverejnenie v *Boletín Oficial del Estado* v prípade reorganizačného opatrenia týkajúceho sa úverovej inštitúcie s pobočkou v Španielsku.[26] Následne boli klienti vo veciach C-498/22 a C-499/22 informovaní o založení preklenovacej banky listami odoslanými Novo Banco, ktorými im bolo oznámené pokračovanie obchodného vzťahu s bankou, ktorá bola zbavená nepredvídaných záväzkov, ktoré ohrozovali životaschopnosť BES. Napokon bez ohľadu

[23] V tejto súvislosti poukázali na rozsudok z 19. júla 2016, Kotnik a i. (C-526/14, EU:C:2016:570, body 68 a 69).

[24] Pozri body 78 a 79 vyššie.

[25] Pozri rozsudok Banco de Portugal a i. (bod 57 a citovaná judikatúra).

[26] Pozri článok Ley 6/2005 (zákon č. 6/2005 o reorganizácii a likvidácii úverových inštitúcií).

na otázku, či sa smernica 2014/59 uplatňuje v prejednávanej veci, vnútroštátny súd musí zohľadniť informácie uverejnené podľa článku 83 ods. 4 tejto smernice na účely posúdenia, či sa osoba podliehajúca súdnej právomoci dokáže rozhodnúť o podaní opravného prostriedku.

87. Keď Súdny dvor rozhodoval v inej veci týkajúcej sa založenia preklenovacej banky Novo Banco, a to vo vzťahu k súdnemu konaniu prebiehajúcemu v deň, v ktorý bola pohľadávka, o ktorú išlo v spore vo veci samej „opätovne prevedená“ na BES rozhodnutiami z 29. decembra 2015 so spätným účinkom ku dňu predchádzajúcemu dňu, kedy bolo začaté súdne konanie, Súdny dvor rozhodol, že 4. februára 2015 mala osoba podliehajúca súdnej právomoci k dispozícii všetky informácie potrebné na to, aby sa s plnou znalosťou veci mohla rozhodnúť podať takúto žalobu, ako aj s istotou určiť osobu, proti ktorej mala byť táto žaloba podaná.[27] Pri tejto príležitosti Súdny dvor tiež uznal možnosť, aby domovský členský štát zmenil, hoci aj so spätnou účinnosťou, právny režim uplatniteľný na reorganizačné opatrenia.[28] Dospel však k záveru, že článok 3 ods. 2 a článok 32 smernice 2001/24 v spojení s článkom 47 prvým odsekom Charty sa majú vykladať tak, že bránia tomu, aby sa bez ďalších podmienok uznali účinky ďalšieho reorganizačného opatrenia, ktoré „opätovne previedlo“ pohľadávku na BES, pokiaľ toto uznanie vedie k tomu, že Novo Banco so spätnou účinnosťou stratí svoju pasívnu legitimáciu v prebiehajúcom konaní, a tým by došlo k spochybneniu súdnych rozhodnutí, ktoré sa už prijali v prospech žalujúcej strany.[29]

88. Žaloby vo veciach samých však boli podané na španielsky súd vo veľmi odlišnom kontexte, pretože boli podané po určení dlžníka pohľadávok uvádzaných reorganizačnými opatreniami (vrátane prostredníctvom rozhodnutí z 29. decembra 2015), a teda v stabilizovanom a relevantnom právnom rámci. V dôsledku toho žalobcom vo veci samej prislúchalo určiť, ktorá zo spoločností Novo Banco Španielsko alebo BES Španielsko bola ich dlžníkom, pričom mali zohľadniť dostupné informácie tak na základe vnútroštátnej právnej úpravy, ako aj na základe dobrovoľného uplatnenia článku 83 ods. 4 smernice 2014/59.

89. Reorganizačné opatrenie v skutočnosti nezmenilo identitu ich dlžníka, ale jeho finančná situácia, z dôvodu ktorej bolo toto opatrenie prijaté, znížila hodnotu ich údajnej pohľadávky. Okrem toho títo žalobcovia neuvádzajú, v čom bolo znemožnené konanie proti BES Španielsko. Ich právo na podanie opravného prostriedku teda nebolo reorganizačným opatrením spochybnené.

90. Pokiaľ ide o zásadu zákazu diskriminácie zaručenú článkom 21 Charty, žalobcovia netvrdia, že by sa vnútroštátne ustanovenia uplatniteľné v prejednávanej veci uplatňovali odlišne podľa toho, akú má osoba podliehajúca súdnej právomoci štátnu príslušnosť.

91. Pokiaľ ide o zásadu právnej istoty, Súdny dvor pripomína, že podľa ustálenej judikatúry táto zásada jednak vyžaduje, aby boli právne pravidlá jasné a presné a aby jednak ich uplatnenie bolo pre osoby podliehajúce súdnej právomoci predvídateľné, najmä ak môžu mať nepriaznivé dôsledky pre jednotlivcov a podniky. Uvedená zásada konkrétne vyžaduje, aby právna úprava dotknutým osobám umožnila s istotou poznať rozsah povinností, ktoré im táto úprava stanovuje, pričom musia mať možnosť jednoznačne poznať svoje práva a povinnosti a podľa toho konať.[30]

[27] Pozri rozsudok Banco de Portugal a i. (bod 53)

[28] Pozri rozsudok Banco de Portugal a i. (bod 61 a citovaná judikatúra).

[29] Pozri rozsudok Banco de Portugal a i. (bod 66 a výrok).

[30] Pozri rozsudok Banco de Portugal a i. (bod 51 a citovaná judikatúra).

92. V prejednávanej veci je podľa ustanovení smernice 2001/24 jasné, že v Španielsku dochádza k uznaniu účinkov reorganizačného opatrenia prijatého v Portugalsku a že prináleží osobe podliehajúcej súdnej právomoci, aby overila presné ustanovenia reorganizačného opatrenia tak, aby zistila, kto je jej dlžníkom v nadväznosti na čiastočný prevod pasív na novovytvorenú preklenovaciu banku.

93. Zo všetkých týchto dôvodov navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal tak, že článok 3 ods. 2 a článok 6 smernice 2001/24 v spojení s článkom 21 ods. 2 a článkom 47 prvým odsekom Charty sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby v prípade, že nedošlo k uverejneniu stanovenému v článku 6 ods. 1 tejto smernice, došlo v inom členskom štáte, ako je domovský členský štát, k uznaniu účinkov reorganizačného opatrenia, ktorým bola vytvorená preklenovacia banka s čiastočným prevodom povinností a záväzkov, ktorý nastal pred podaním žaloby smerujúcej k dosiahnutiu uznania a splatenia pohľadávky, pôvodne voči bankovej inštitúcii, ktorá bola predmetom tohto reorganizačného opatrenia, pokiaľ sú dodržané zásady ekvivalencie a efektivity, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

B. O druhých otázkach vo veciach C-498/22 a C-499/22

94. Vnútroštátny súd sa Súdneho dvora pýta, či výklad článku 3 ods. 2 smernice 2001/24, z ktorého vyplýva uznanie účinkov rozhodnutia príslušného orgánu domovského členského štátu v hostiteľskom členskom štáte, ktoré vylúčilo určité povinnosti a záväzky z prevodu bežných činností a viacerých finančných aktív banky dotknutej reorganizačnými opatreniami na preklenovaciu banku, ak neskoršie správanie samotnej preklenovacej banky kontrolovanej orgánom verejnej moci, ktorý uplatňuje právo Únie, vyvolalo u klientov hostiteľského členského štátu legitímnu dôveru, že preklenovacia banka prevzala aj pasíva zodpovedajúce povinnostiam a záväzkom, ktoré mala voči týmto klientom banka, na ktorú sa vzťahuje reorganizačné opatrenie, je v súlade so základným právom na účinnú súdnu ochranu stanoveným v článku 47 Charty a so všeobecnou zásadou právnej istoty.

95. Odpoveď na túto otázku si vyžaduje najprv preskúmať možnosť žalobcov vo veci samej dovolávať sa v ich prospech zásady ochrany legitímnej dôvery.

96. Podľa ustálenej judikatúry totiž zásada ochrany legitímnej dôvery patrí medzi základné zásady Únie.[31] Súdny dvor uviedol, že právo dovolávať sa zásady ochrany legitímnej dôvery sa vzťahuje na každú osobu v situácii, keď inštitúcia Únie spôsobila vznik dôvodných očakávaní tým, že jej poskytla presné uistenia. Nikto nemôže naopak poukazovať na porušenie tejto zásady, pokiaľ neexistujú uvedené uistenia.[32] Súdny dvor tiež pripustil, že uvedenú zásadu musia členské štáty dodržiavať pri vykonávaní práva Únie,[33] a to aj prostredníctvom vnútroštátnych správnych orgánov.[34]

[31] Pozri rozsudky zo 7. júna 2005, VEMW a i. (C-17/03, EU:C:2005:362, bod 73 a citovaná judikatúra), ako aj zo 14. marca 2013, Agrargenossenschaft Neuzelle (C-545/11, EU:C:2013:169, bod 23 a citovaná judikatúra).

[32] Pozri rozsudok zo 16. decembra 2020, Rada a i./K. Chrysostomides & Co. a i. (C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P a C-604/18 P, EU:C:2020:1028, bod 178, ako aj citovaná judikatúra).

[33] Pozri rozsudok z 11. júla 2002, Marks & Spencer (C-62/00, EU:C:2002:435, bod 44 a citovaná judikatúra).

[34] Pozri rozsudky z 22. septembra 2022, Admiral Gaming Network a i. (C-475/20 až C-482/20, EU:C:2022:714, bod 62), ako aj zo 17. novembra 2022, Avicarvil Farms (C-443/21, EU:C:2022:899, bod 39 a citovaná judikatúra).

97. V prejednávanej veci sa žalobcovia vo veci samej domnievajú, že na jednej strane kontrola nad Novo Banco v čase jej vytvorenia zo strany Banco de Portugal, ktorá bola pôvodcom reorganizačných opatrení, a na druhej strane informácie v listoch zaslaných Novo Banco, pokiaľ ide o pokračovanie zmluvných vzťahov, ktoré mali s BES, mohli u nich vyvolať legitímnu dôveru týkajúcu sa rozsahu záväzkov Novo Banco Španielsko voči nim.

98. Považovať však Novo Banco Španielsko za správny orgán vykonávajúci právo Únie, keď v prvom rade kontrola vykonávaná Banco de Portugal je dočasná a predstavuje reorganizačné opatrenie spočívajúce v založení preklenovacej banky a keď v druhom rade Novo Banco Španielsko bola založená vo forme úverovej inštitúcie, ktorá je subjektom súkromného práva a nemá na plnenie úlohy vo verejnom záujme osobitné výsady, ktoré sa odchyľujú od všeobecného práva, však ide nad rámec toho, čo uznal Súdny dvor v oblasti legitímnej dôvery. [35] Súdny dvor tak rozhodol, že subjekt sa nemôže dovolávať zásady ochrany legitímnej dôvery voči svojmu dodávateľovi na uplatnenie nároku na odpočítanie dane z pridanej hodnoty (DPH) zaplatenej na vstupe. [36]

99. V každom prípade na jednej strane listy zaslané klientom BES, v ktorých sa uvádza, že Novo Banco je tou istou bankou ako BES a že vzťah s bankou sa nijako nezmenil, a na druhej strane správanie Novo Banco Španielsko, ktorá v roku 2017 žalobcovi vo veci samej vo veci C-498/22 odpovedala, že nie je oprávnený na požadované vrátenie z dôvodu neexistencie nekalej povahy kritizovanej podmienky, a ukončila platnosť jednej z dvoch zmlúv, ktoré mali žalobcovia vo veci C-499/22, nie sú dostatočné na to, aby charakterizovali konkrétne uistenia, ktoré by mohli vyvolať legitímnu dôveru v skutočnosť, že Novo Banco Španielsko prevzala všetky pasíva BES Španielsko, pokiaľ ide o zmluvnú alebo predzmluvnú zodpovednosť.

100. Listy totiž iba oznamovali pokračovanie obchodného vzťahu medzi klientmi a bankou, pričom spresnili, že nepredvídané záväzky ohrozujúce životaschopnosť BES boli vylúčené a že nová banka bola zbavená problematických aktív BES. Okrem toho spochybnenie charakteristiky nekalej podmienky neznamená súhlas s prevzatím zodpovednosti za túto podmienku. Rovnako splatenie CFA v čase splatnosti nemôže predstavovať uistenie v tom zmysle, že banka prevezme v súvislosti s touto zmluvou predzmluvnú zodpovednosť. V tomto zmysle súhlasím s názorom generálnej advokátky Kokott v návrhoch, ktoré predniesla vo veci Banco de Portugal a i. [37], týkajúcej sa zriadenia Novo Banco, podľa ktorých „samotná okolnosť, že [táto banka] sa (prinajmenšom čiastočne) stala právnou nástupkyňou BES a pokračuje aj v správe podielových vkladov žalobkyne, by podľa mňa v žiadnom prípade nemohla zakladať dôveru v to, že Novo Banco prevezme aj zodpovednosť za nesprávne investičné poradenstvo zo strany BES, ktorá existovala už pred prevzatím tohto obchodného vzťahu“.

101. Okrem toho by sa pri posudzovaní oprávnenosti poskytnutých uistení mal zohľadniť kontext vytvorenia preklenovacej banky, ktorá bola určená na vyriešenie ťažkostí BES. Súdny dvor už totiž rozhodol, že aj keby došlo k situácii, ktorá by mohla vyvolať legitímne očakávania, naliehavý verejný záujem môže brániť prijatiu prechodných opatrení v súvislosti so situáciami, ktoré vznikli pred vstupom novej právnej úpravy do účinnosti, ale ktorých vývoj neskončil, a že cieľ spočívajúci v zabezpečení stability finančného systému pri súčasnom zabránení nadmerným verejným výdavkom a minimalizácii narušenia hospodárskej súťaže predstavuje takýto naliehavý verejný

[35] Pozri rozsudok zo 17. novembra 2022, Avicarvil Farms (C-443/21, EU:C:2022:899), pokiaľ ide o agentúru na financovanie investícií do vidieka a poľnohospodársku platobnú a intervenčnú agentúru.

[36] Pozri rozsudok z 21. februára 2018, Kreuzmayr (C-628/16, EU:C:2018:84, bod 47).

[37] (C-504/19, EU:C:2020:943, bod 82).

záujem.[38] Súdny dvor z toho vyvodil, že zásady ochrany legitímnej dôvery sa možno dovolávať na podporu námietok proti oznámeniu Komisie o bankovníctve, ale že nebráni určitým častiam tohto oznámenia vzťahujúcim sa na podmienku rozdelenia bremena nákladov medzi akcionárov a podriadených veriteľov s cieľom schválenia štátnej pomoci.[39]

102. Zo všetkých týchto skutočností vyplýva, že žalobcovia vo veci samej sa nemôžu odvolávať na porušenie zásady ochrany legitímnej dôvery voči Novo Banco Španielsko.

103. Navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na druhé otázky vo veciach C-498/22 a C-499/22 tak, že článok 3 ods. 2 smernice 2001/24 v spojení s článkom 47 Charty a všeobecnou zásadou právnej istoty sa má vykladať v tom zmysle, že jednotlivci sa nemôžu odvolávať na zásadu ochrany legitímnej dôvery voči preklenovacej banke, ktorá je subjektom súkromného práva a nemá osobitné výsady, ktoré sa odchyľujú od všeobecného práva, a ktorá bola zriadená ako reorganizačné opatrenie banky, ktorej boli pôvodne klientmi, na vyvodenie zodpovednosti tejto preklenovacej banky za predzmluvné a zmluvné záväzky súvisiace so zmluvami uzatvorenými s bankou, ktorá bola predmetom reorganizačného opatrenia.

C. O tretích otázkach vo veciach C-498/22 a C-499/22, ako aj o druhej otázke vo veci C-500/22

104. Týmito otázkami sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora na zlučiteľnosť výkladu článku 3 ods. 2 smernice 2001/24, z ktorého vyplýva uznanie rozhodnutia príslušného správneho orgánu v hostiteľskom členskom štáte, ktoré upravuje zriadenie preklenovacej banky a ponechanie záväzku na vrátenie úrokov získaných na základe nekalej podmienky alebo záväzku zaplatiť finančné prostriedky z dôvodu predzmluvnej alebo zmluvnej zodpovednosti v pasívach neživotaschopnej banky, s právom vlastniť majetok, ako je zaručené článkom 17 Charty, zásadou právnej istoty, zásadou vysokej ochrany spotrebiteľov, ako je uvedená v článku 38 Charty, ako aj článkom 6 ods. 1 smernice 93/13.

105. Na úvod by som chcel uviesť, že vo veci C-499/22 žalobcovia vo veci samej spochybňujú kvalitu informácie pred uzavretím zmluvy, ktorú BES Španielsko poskytla pred podpisom CFA, pričom treba uviesť, že odvolací súd sa domnieval, že platnosť druhej zmluvy podpísanej 28. apríla 2008 bola ukončená pred založením Novo Banco, a teda že žiadna zodpovednosť spojená s touto zmluvou nemohla byť prevedená.

1. O zlučiteľnosti s právom vlastniť majetok zaručeným článkom 17 Charty

106. Pokiaľ ide o zlučiteľnosť s právom vlastniť majetok zaručeným článkom 17 Charty, čo je otázka položená v troch návrhoch na začatie prejudiciálneho konania, treba pripomenúť, že Súdny dvor už uznal zlučiteľnosť vytvorenia preklenovacej banky Novo Banco a jeho dôsledkov s týmto článkom v prípade akcionárov a majiteľov podriadených dlhopisov.[40]

107. Pripomínam, že podľa článku 17 ods. 1 Charty má každý právo vlastniť svoj oprávnene nadobudnutý majetok, užívať ho, nakladať s ním a odkázať ho. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku, s výnimkou verejného záujmu, v prípadoch a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon,

[38] Pozri rozsudok z 19. júla 2016, Kotnik a i. (C-526/14, EU:C:2016:570, body 68 a 69).

[39] Pozri rozsudok z 19. júla 2016, Kotnik a i. (C-526/14, EU:C:2016:570, body 40 a 80).

[40] Pozri rozsudok z 5. mája 2022, BPC Lux 2 a i. (C-83/20, ďalej len „rozsudok BPC Lux 2 a i.“ , EU:C:2022:346).

pričom musí byť včas vyplatená spravodlivá náhrada. Užívanie majetku môže byť v nevyhnutnej miere v súlade so všeobecným záujmom upravené zákonom. V súlade s väzbou vytvorenou článkom 52 ods. 3 Charty medzi právami, ktoré sú v nej stanovené, a právami, ktoré chráni Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd,[41] pokiaľ tieto práva navzájom zodpovedajú, treba pri výklade článku 17 Charty zohľadniť judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa článku 1 Protokolu č. 1 k EDĽP, ktorý zakotvuje ochranu práva vlastniť majetok ako minimálny stupeň ochrany.[42]

108. Súdny dvor pripomenul, že ochrana priznaná článkom 17 Charty zahŕňa všetky majetkové práva, z ktorých podľa právneho poriadku vyplýva nadobudnuté právne postavenie, ktoré umožňuje ich majiteľom nezávislý výkon týchto práv na ich vlastný účet.[43] Z toho vyvodil záver, že dlhopisy obchodovateľné na kapitálových trhoch sú takýmito právami, ktoré môžu požívať uvedenú ochranu, ako to obdobne vyplýva z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcej sa článku 1 Protokolu č. 1 k EDĽP.[44]

109. Z tohto dôvodu sa mi zdá, že relevantným kritériom na analýzu tejto otázky z hľadiska práva vlastniť majetok je to, či sa situácia, o ktorú ide v každej veci, týka práva, z ktorého vyplýva nadobudnuté právne postavenie, ktoré umožňuje ich majiteľom nezávislý výkon týchto práv na ich vlastný účet.

110. Ako som už uviedol v bode 108 vyššie, obchodovateľný dlhopis vrátane prioritného dlhopisu, ako vo veci C-500/22, predstavuje podľa Súdneho dvora právo, ktoré môže požívať ochranu zaručenú článkom 17 Charty.

111. Zdá sa mi, že je to rovnako aj v prípade pohľadávky, o ktorú ide vo veci C-498/22. Táto pohľadávka spojená s povinnosťou banky vrátiť úroky získané na základe podmienky „minimálnej sadzby“ obsiahnutej v zmluve o hypotekárnom úvere, čo je povinnosť vyplývajúca z judikatúry Súdneho dvora založenej na článku 6 ods. 1 smernice 93/13,[45] totiž predstavuje právo, z ktorého zjavne vyplýva nadobudnuté právne postavenie, pretože reštitučné účinky nemožno časovo obmedziť na obdobie nasledujúce po určení nekalej povahy tejto podmienky. Táto analýza je tiež v súlade s kritériami stanovenými Európskym súdom pre ľudské práva, pretože pojem „majetok“, ktorý môže požívať ochranu vlastníckeho práva, uvedený v článku 1 protokolu č. 1 k EDĽP, môže zahŕňať tak „skutočný majetok“, ako aj majetkové hodnoty vrátane pohľadávok, na základe ktorých môže žalobca tvrdiť, že má aspoň „legitímnu nádej“, že získa možnosť skutočne vlastnícke právo požívať.[46] V prejednávanej veci boli podmienky „minimálnej sadzby“ uznané za nekalé a reštitučný účinok musí byť úplný bez toho, aby ho bolo možné obmedziť v čase na základe judikatúry Súdneho dvora.

112. Pokiaľ ide naopak o pohľadávku uplatňovanú vo veci C-499/22, teda náhradu škody z dôvodu neposkytnutia informácií pred uzavretím zmluvy, pochybujem, že by žalobca, ktorý sa odvoláva na takúto pohľadávku, mohol požívať ochranu podľa článku 17 Charty. Táto údajná pohľadávka totiž nezodpovedá nadobudnutému právnemu postaveniu, pretože neposkytnutie informácií pred uzavretím zmluvy musí byť predmetom posúdenia zo strany súdu.

41 Podpísaný v Ríme 4. novembra 1950, ďalej len „EDĽP“.

42 Pozri rozsudok BPC Lux 2 a i. (bod 37 a citovaná judikatúra).

43 Pozri rozsudok BPC Lux 2 a i. (bod 39 a citovaná judikatúra).

44 Pozri rozsudok BPC Lux 2 a i. (body 40 a 41 a citovaná judikatúra).

45 Pozri rozsudok Gutiérrez Naranjo a i.

46 Pozri rozsudok ESĽP, 2. mája 2013, Panteliou-Darne a Blantzouka v. Grécko, (CE:ECHR:2013:0502JUD002514308, bod 28 a citovaná judikatúra).

113. Okrem toho podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva môže mať nárok na náhradu škody peňažnú hodnotu, ak sa preukáže, že má dostatočný základ vo vnútroštátnom práve, napríklad že je potvrdený ustálenou judikatúrou súdov.[47] Osoba, ktorá sa naň spolieha, však musí mať stále legitímnu nádej. Judikatúra ESĽP však na jednej strane uvádza, že sťažovatelia nemajú „legitímnu nádej“ vtedy, keď nemožno dospieť k záveru, že boli dostatočne preukázaným spôsobom držiteľmi ihneď vymožiteľnej pohľadávky, a na druhej strane nepredpokladá existenciu „skutočného uplatnenia nároku“ alebo „obhájiteľného nároku“ ako kritéria, ktoré umožňuje dospieť k rozhodnutiu o existencii „legitímnej nádeje“ chránenej článkom 1 Protokolu č. 1 k EDĽP.[48] Spresňuje, že jednoduchá nádej nepredstavuje, pri neexistencii rozsudku, ktorý nadobudol právoplatnosť, legitímne očakávanie.[49] Nezdá sa mi, že by údajná pohľadávka vo veci C-499/22 spĺňala tieto podmienky a jej prípadní majitelia nemôžu požívať právo vlastniť majetok zaručené článkom 17 Charty.

114. Keďže iba pohľadávky, o ktoré ide vo veciach C-498/22 a C-500/22, nadobudnuté zákonným spôsobom, patria do pôsobnosti článku 17 Charty, treba preskúmať, či sa na tieto pohľadávky môže uplatniť ochrana zaručená týmto článkom.

115. Súdny dvor už rozhodol o zlučiteľnosti opatrenia na reorganizáciu BES, teda čiastočného prevodu aktív a pasív na novovytvorenú preklenovaciu banku, prijatého v súlade s právnou úpravou dotknutou vo veci samej, s článkom 17 Charty, keď rozhodol, že toto reorganizačné opatrenie sa musí považovať za právnu úpravu týkajúcu sa užívania majetku, ktorá zodpovedá cieľom všeobecného záujmu uznaným Úniou v zmysle článku 52 ods. 1 Charty, akými sú zabezpečenie stability bankového systému eurozóny ako celku a zabránenie systémovému riziku.[50]

116. V prejednávanej veci nie je spochybňovaná zlučiteľnosť samotného vnútroštátneho opatrenia na vytvorenie preklenovacej banky a prevod aktív, ale skutočnosť, že v Španielsku sa na základe vzájomného uznania reorganizačného opatrenia prijatého v Portugalsku stalo uplatniteľným zaradenie do pasív neživotaschopnej banky na jednej strane povinnosti vrátiť úroky získané na základe podmienky „minimálnej sadzby“ v hypotekárnom úvere (vec C-498/22), a na druhej strane záväzkov a zodpovedností spojených s prednostným záväzkom (vec C-500/22).

117. Domnievam sa však, že je možné použiť rovnakú argumentáciu. Mechanizmus vzájomného uznávania tak v skutočnosti nemá vplyv na údajný zásah do vlastníckeho práva. Rozhodnutie o neprevedení týchto pohľadávok na pasíva preklenovacej banky sa navyše nepodobá zbaveniu vlastníckeho práva (pretože strata hodnoty týchto údajných pohľadávok voči BES vyplýva z jej platobnej neschopnosti, a nie z reorganizačného opatrenia), ale právnej úprave jeho používania.[51]

118. V konečnom dôsledku treba preskúmať, či k tejto právnej úprave došlo v rozsahu nevyhnutnom vo všeobecnom záujme podľa znenia článku 17 ods. 1 tretej vety Charty.

119. Pokiaľ ide na jednej strane o povinnosť vrátiť úroky, o reorganizačnom opatrení zahŕňajúcom toto obmedzenie vlastníckeho práva sa rozhodlo v súlade s portugalským právom a zodpovedá rovnakému všeobecnému záujmu ako opatrenie, ktoré viedlo k vytvoreniu preklenovacej banky, ktoré má zmysel len vtedy, ak sa aktíva a pasíva neživotaschopnej banky roztriedia tak, aby sa

[47] Pozri rozsudok ESĽP, 6. októbra 2005, Draon v. Francúzsko (CE:ECHR:2005:1006JUD000151303, bod 65 a citovaná judikatúra).

[48] Pozri rozsudok ESĽP, 6. októbra 2005, Draon v. Francúzsko (CE:ECHR:2005:1006JUD000151303, bod 68 a citovaná judikatúra).

[49] Pozri rozhodnutie ESĽP o prípustnosti z 19. októbra 2004, Caisse régionale de crédit agricole mutuel Nord de France v. Francúzsko (CE:ECHR:2004:1019DEC005886700).

[50] Pozri rozsudok BPC Lux 2 a i. (body 44 až 55 a citovaná judikatúra).

[51] Pozri rozsudok BPC Lux 2 a i. (bod 48).

umožnilo zachovanie stability finančného systému a zabránilo sa systémovému riziku. Nezdá sa mi teda, že by v rámci voľnej úvahy priznanej členským štátom reorganizačné opatrenie prekračovalo opatrenie nevyhnutné vo všeobecnom záujme. Pokiaľ ide na druhej strane o prioritné dlhopisy, možno prevziať analýzu, ktorú Súdny dvor vykonal v rozsudku BPC Lux 2 a i. v súvislosti s veriteľmi, ktorí boli majiteľmi cenných papierov. [52]

120. V dôsledku toho treba tvrdenie týkajúce sa zásahu do práva vlastniť majetok zamietnuť v prípade všetkých veriteľov.

2. O zlučiteľnosti so zásadou právnej istoty

121. Pokiaľ ide o zlučiteľnosť so zásadou právnej istoty, v bode 91 vyššie som pripomenul obsah, ktorý tejto zásade dáva Súdny dvor. Okrem toho Súdny dvor už spresnil, že zásada právnej istoty je osobitne prísna v prípade, ak môže mať právna úprava finančné následky. [53]

122. Domnievam sa však, že samotný princíp reorganizačného opatrenia spočívajúceho vo vytvorení preklenovacej banky predpokladá triedenie pasív a aktív prevádzaných na nový subjekt. Reorganizačné opatrenia definované v článku 2 siedmej zarážke smernice 2001/24 sú totiž opatrenia, ktoré sú určené na zachovanie alebo obnovenie finančnej situácie úverovej inštitúcie a ktoré by mohli mať vplyv na predtým jestvujúce práva tretích osôb vrátane opatrení spojených s možnosťou zníženia pohľadávok.

123. V prejednávanej veci sa príslušný portugalský orgán rozhodol nepreviesť určité záväzky (vec C-500/22) a určité nepredvídané právne záväzky (veci C-498/22 a C-499/22). Je pravda, že argumentoval z hľadiska účtovných, a nie právnych predpisov, ale tento postup bol povolený vnútroštátnou právnou úpravou, ktorá dokonca umožňovala „opätovný prevod“ pasív na BES, čo je transakcia, ktorú Súdny dvor pripustil. [54]

3. O zlučiteľnosti so zásadou ochrany spotrebiteľa a článkom 6 ods. 1 smernice 93/13

124. Pokiaľ ide o zlučiteľnosť so zásadou ochrany spotrebiteľa zakotvenou v článku 38 Charty (veci C-498/22 a C-499/22) a v článku 6 ods. 1 smernice 93/13 (vec C-498/22), domnievam sa, že prípustnosť otázky vo veci C-499/22 týkajúcej sa výlučne uplatnenia článku 38 Charty zrejme nespôsobuje ťažkosti. Ako som totiž uviedol v bode 83 vyššie, žalobcovia vo veci samej sa nachádzajú v situácii, na ktorú sa vzťahuje právo Únie od okamihu, keď sú voči nim v rámci súdneho konania namietané účinky vzájomného uznania reorganizačného opatrenia, o ktorom sa rozhodlo v Portugalsku.

125. Pokiaľ ide o meritum, žalobca vo veci samej vo veci C-498/22 vychádza z judikatúry Súdneho dvora, ktorá spochybnila judikatúru Tribunal Supremo (Najvyšší súd) z 9. mája 2013, ktorá vzhľadom na ťažkosti bankového sektora časovo obmedzila reštitučné účinky spojené so súdnym vyhlásením nekalej povahy podmienky obsiahnutej v zmluve uzatvorené predajcom alebo dodávateľom so spotrebiteľom len na sumy neoprávnene zaplatené na základe tejto podmienky

[52] Pozri body 50 až 57 tohto rozsudku.

[53] Pozri rozsudok Banco de Portugal a i. (bod 52 a citovaná judikatúra).

[54] Pozri rozsudok Banco de Portugal a i. (bod 61 a citovaná judikatúra).

po vyhlásení súdneho rozhodnutia, ktorým bola konštatovaná táto nekalá povaha.[55] V rozsudku Gutiérrez Naranjo a i. totiž Súdny dvor rozhodol, že článok 6 ods. 1 smernice 93/13 treba vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej judikatúre.[56]

126. Treba uviesť, že v tomto rozsudku Súdny dvor v súlade s článkom 38 Charty stanovujúcim zásadu ochrany spotrebiteľa uznal, že vzhľadom na povahu a význam verejného záujmu, v ktorom spočíva ochrana spotrebiteľov, smernica 93/13 ukladá členským štátom povinnosť stanoviť primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.[57] Napriek tomu však Súdny dvor v uvedenom rozsudku pripomenul, že ochrana spotrebiteľa nie je absolútna.[58]

127. Súdny dvor však okrem iného zdôraznil, že ciele spočívajúce v zabezpečení stability bankového a finančného systému, ako aj v zabránení systémovému riziku, predstavujú ciele všeobecného záujmu sledované Úniou.[59] Navyše pri viacerých príležitostiach Súdny dvor rozhodol, že je síce v jednoznačnom všeobecnom záujme, aby sa v celej Únii zabezpečila silná a konzistentná ochrana investorov, akcionárov a veriteľov, nemožno však vychádzať z toho, že tento záujem za každých okolností prevláda nad všeobecným záujmom zabezpečenia stability finančného systému.[60]

128. V dôsledku toho treba posúdiť, v akom rozsahu tento všeobecný záujem spočívajúci v zaručení stability finančného systému môže alebo nemôže vylúčiť ochranu spotrebiteľa v takých prípadoch, akými sú situácie predložené na rozhodnutie vnútroštátnemu súdu.

129. V prvom rade žalobcovia vo veci samej a vnútroštátny súd tvrdia, že vzhľadom na to, že Tribunal Supremo (Najvyšší súd) vychádzal pri časovom obmedzení reštitučných účinkov z finančných ťažkostí bánk, Súdny dvor v rozsudku Gutiérrez Naranjo a i. implicitne, ale nevyhnutne pri uprednostnení ochrany spotrebiteľa zohľadnil finančné dôsledky pre bankový systém.

130. Nemôžem sa však riadiť týmto odôvodnením, pretože vo veciach samých sa ťažkosti prejavili vo forme reorganizačného opatrenia, ktorého vzájomné uznávanie v iných členských štátoch bolo vykonané na základe práva Únie, a preto je potrebné záležitosť nanovo posúdiť.

131. V druhom rade sa domnievam, že predpoklady, o ktoré ide vo veci samej, sa jasne odlišujú od prípadu, o ktorý išlo vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Gutiérrez Naranjo a i., pretože ten sa týkal ochrany len jedného spotrebiteľa. V prejednávaných veciach bolo totiž reorganizačné opatrenie prijaté s cieľom zabezpečiť stabilitu finančného systému, a teda v konečnom dôsledku systematickú ochranu všetkých ostatných spotrebiteľov, klientov banky a všeobecnejšie bankového systému.

55 Pozri rozsudok Gutiérrez Naranjo a i. (bod 46).

56 Pozri rozsudok Gutiérrez Naranjo a i. (bod 75 a výrok).

57 Pozri rozsudok Gutiérrez Naranjo a i. (bod 56 a citovaná judikatúra).

58 Pozri rozsudok Gutiérrez Naranjo a i. (bod 68).

59 Pozri rozsudok z 5. mája 2022, Banco Santander (Riešenie krízovej situácie v Banco Popular) (C-410/20, EU:C:2022:351, bod 36 a citovaná judikatúra).

60 Pozri rozsudky z 19. júla 2016, Kotnik a i. (C-526/14, EU:C:2016:570, bod 91), týkajúci sa investorov, ako aj z 8. novembra 2016, Dowling a i. (C-41/15, EU:C:2016:836, bod 54), týkajúci sa akcionárov a veriteľov.

132. V treťom rade ochrana spotrebiteľa nezachádza až tak ďaleko, aby mu zaručovala vrátenie nadmerne zaplatených úrokov v prípade konkurzu dlžníckej banky, čo je iná otázka ako otázka týkajúca sa obmedzenia reštitučných účinkov z hľadiska času.

133. Na záver sa domnievam, že v prejednávanej veci ochrana spotrebiteľov nemôže mať prednosť pred všeobecným záujmom na zabezpečení stability finančného systému.

134. Okrem toho Komisia vo svojich pripomienkach usúdila, že pohľadávka žalobcu na úroky zaplatené v nadmernej výške v spore samom vo veci C-498/22 by mohla byť započítaná so sumou mesačných splátok, ktoré naďalej platí v prospech Novo Banco Španielsko na základe článku 23 ods. 1 smernice 2001/24, ktorý stanovuje, že reorganizačné opatrenia nemajú vplyv na právo veriteľa žiadať započítanie svojich pohľadávok proti pohľadávkam úverovej inštitúcie, ak takéto započítanie umožňujú právne predpisy uplatňované na pohľadávky úverovej inštitúcie. Zdá sa však, že toto ustanovenie nie je uplatniteľné v prejednávanej veci, pretože jednak v čase prijatia reorganizačného opatrenia neexistovala pohľadávka na vrátenie nadmerne zaplatených úrokov, keďže rozsudok Gutiérrez Naranjo a i. ešte nebol vydaný, a jednak dlžník pohľadávky na zaplatené úroky, ktorá nebola prevedená na Novo Banco Španielsko, nie je rovnaký ako veriteľ mesačných splátok.

135. Vzhľadom na tieto skutočnosti navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal tak, že článok 3 ods. 2 smernice 2001/24 a článok 6 ods. 1 smernice 93/13 v spojení s článkami 17 a 38 Charty a všeobecnou zásadou právnej istoty sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia uznaniu účinkov rozhodnutia príslušného správneho orgánu domovského členského štátu v hostiteľskom členskom štáte, ktoré predpokladá v rámci reorganizačných opatrení vytvorenie preklenovacej banky a ponechanie záväzku vrátiť úroky prijaté na základe nekalej podmienky alebo zaplatiť dlžné sumy na základe predzmluvných alebo zmluvných záväzkov v pasívach neživotaschopnej banky.

V. Návrh

136. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na otázky, ktoré položil Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko), takto:

1. Článok 3 ods. 2 a článok 6 smernice 2001/24/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 4. apríla 2001 o reorganizácii a likvidácii úverových inštitúcií v spojení s článkom 21 ods. 2 a článkom 47 prvým odsekom Charty základných práv Európskej únie

   sa majú vykladať v tom zmysle, že:

   nebránia tomu, aby v prípade, že nedošlo k uverejneniu stanovenému v článku 6 ods. 1 tejto smernice, došlo v inom členskom štáte, ako je domovský členský štát, k uznaniu účinkov reorganizačného opatrenia, ktorým bola vytvorená preklenovacia banka s čiastočným prevodom povinností a záväzkov, ktorý nastal pred podaním žaloby smerujúcej k dosiahnutiu uznania a splatenia pohľadávky, pôvodne voči bankovej inštitúcii, ktorá bola predmetom tohto reorganizačného opatrenia, pokiaľ sú dodržané zásady ekvivalencie a efektivity.

2. Článok 3 ods. 2 smernice 2001/24 v spojení s článkom 47 Charty základných práv a všeobecnou a všeobecnou zásadou právnej istoty

   sa má vykladať v tom zmysle, že:

jednotlivci sa nemôžu odvolávať na zásadu ochrany legitímnej dôvery voči preklenovacej banke, ktorá je subjektom súkromného práva a nemá osobitné výsady, ktoré sa odchyľujú od všeobecného práva, a ktorá bola zriadená ako reorganizačné opatrenie banky, ktorej boli pôvodne klientmi, na vyvodenie zodpovednosti tejto preklenovacej banky za predzmluvné a zmluvné záväzky súvisiace so zmluvami uzatvorenými s bankou, ktorá bola predmetom reorganizačného opatrenia.

3. Článok 3 ods. 2 smernice 2001/24 a článok 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v spojení s článkami 17 a 38 Charty základných práv a všeobecnou zásadou právnej istoty

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

nebránia uznaniu účinkov rozhodnutia príslušného správneho orgánu domovského členského štátu v hostiteľskom členskom štáte, ktoré predpokladá v rámci reorganizačných opatrení vytvorenie preklenovacej banky a ponechanie záväzku vrátiť úroky prijaté na základe nekalej podmienky alebo zaplatiť dlžné sumy na základe predzmluvných alebo zmluvných záväzkov v pasívach neživotaschopnej banky.